

**BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE
I EKONOMSKIH ODNOSA**

**PRAVILNIK
O REGISTRIRANJU I UVJETIMA ZA
OBAVLJANJE DJELATNOSTI PRERADE
I PROZVODNJE DUHANSKIH
PROIZVODA**

Sarajevo, 2011. godine

Na temelju članka 29. Zakona o duhanu (»Službeni glasnik BiH«, broj 32/10), članka 9. Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave („Službeni glasnik BiH“, br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09 i 103/09) i članka 16. Zakona o upravi Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 32/02 i 102/09), ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa donosi

PRAVILNIK O REGISTRIRANJU I UVJETIMA ZA OBAVLJANJE DJELATNOSTI PRERADE I PROZVODNJE DUHANSKIH PROIZVODA

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 1. (Predmet)

Ovim se Pravilnikom uređuju:

- a) uvjeti koje proizvođač duhanskih proizvoda mora ispunjavati da bi se bavio preradom i proizvodnjom duhanskih proizvoda;
- b) vođenja evidencija i izvješća proizvođača duhanskih proizvoda.

Članak 2. (Sadržaj, oblik i način vođenja Registra proizvođača duhanskih proizvoda)

Sadržaj obrazaca i način vođenja Registra proizvođača duhanskih proizvoda (u daljnjem tekstu: Registar proizvođača) propisuje ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, sukladno članku 36. Zakona o duhanu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o duhanu) i Registrom poljoprivrednih gospodarstava i/ili Registrom clijenata Bosne i Hercegovine propisanih Zakonom o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 50/08).

POGLAVLJE II. UVJETI ZA OBAVLJANJE DJELATNOSTI PROZVODNJE DUHANSKIH PROIZVODA

Članak 3. (Proizvođači duhanskih proizvoda)

Proizvodnju duhanskih proizvoda mogu obavljati pravne osobe koje imaju sjedište u BiH i koje ispunjavaju uvjete propisane člankom 29. Zakona i ovim Pravilnikom.

Članak 4.
(Prostor za proizvodnju duhanskih proizvoda)

Prostor za proizvodnju duhanskih proizvoda jedinstvena je tehnološka cjelina koja sadrži:

- a) skladište obrađenog duhana;
- b) skladište repromaterijala;
- c) odjel pripreme duhana;
- d) odjel izrade i pakiranja cigareta;
- e) skladište gotove robe;
- f) laboratorij za analizu i kontrolu kakvoće;
- g) energetska postrojenja.

Članak 5.
(Skladište obrađenog duhana)

- (1) Skladište obrađenog duhana namijenjeno je skladištenju obrađenog duhana u količini dostatnoj za nesmetano odvijanje proizvodnje.
- (2) U skladištu obrađenog duhana ne može se skladištiti ništa osim duhana.

Članak 6.
(Skladište repromaterijala)

- (1) Skladište repromaterijala namijenjeno je skladištenju repromaterijala u količini dostatnoj za nesmetano odvijanje proizvodnje.
- (2) Uz skladište repromaterijala mora postojati klimatizirani prostor za priručno skladište repromaterijala, kapaciteta najmanje jednodnevne proizvodnje.

Članak 7.
(Odjel pripreme duhana)

- (1) Odjel pripreme duhana sastoji se od:
 - a) prostora za pripremu mješavine;
 - b) tehnološke linije za pripremu duhana;
 - c) skladišta rezanog duhana;
 - d) kuhinje za pripremu sosova i aromata.
- (2) Prostor za pripremu mješavine (priručno skladište obrađenog duhana) treba zadovoljiti jednodnevnu proizvodnju, a služi za slaganje i prethodnu kontrolu duhana prije upućivanja u preradu.
- (3) Prostor tehnološke linije za pripremu duhana i skladište rezanog duhana su klimatizirani ili termoventilirani.

Članak 8.
(Tehnološka linija za pripremu duhana)

- (1) Tehnološka linija za pripremu duhana se sastoji od:
- osnovne tehnološke linije za pripremu duhana;
 - tehnološke linije za obradu duhanskog rebra;
 - tehnološke linije za obradu berleja.
- (2) Tehnološka linija za pripremu duhana po kapacitetu mora zadovoljiti najmanje dnevne potrebe instaliranih linija u odjelu izrade i pakiranja cigareta.

Članak 9.
(Osnovna tehnološka linija za pripremu duhana)

- Osnovna tehnološka linija za pripremu duhana sastoji se od:
- uređaja za cijepanje duhanskih bala;
 - uređaja za kontinuirano i kontrolirano doziranje duhana u proizvodni postupak;
 - uređaja za kondicioniranje duhana s opremom za kontrolu i regulaciju vlage i temperature duhana na izlazu iz uređaja;
 - uređaja za izdvajanje neduhanskih primjesa;
 - uređaja za dodavanje aditiva s opremom za doziranje i kontrolu doziranja aditiva-sosova;
 - najmanje dva silosa za miješanje;
 - uređaja za izdvajanje metalnih predmeta;
 - stroja za rezanje duhana;
 - uređaja za sušenje duhana s napravom za kontrolirano kontinuirano doziranje duhana, te opremom za regulaciju i kontrolu vlage duhana nakon sušenja;
 - uređaja s opremom za doziranje i kontrolu doziranja aditiva-aromata, ekspaniranog duhanskog rebra i duhana iz recikliranih cigareta;
 - uređaja za punjenje duhana u spremnike ili silose za rezani duhan.

Članak 10.
(Tehnološka linija za obradu duhanskog rebra)

- Tehnološka linija za obradu duhanskog rebra sastoji se od:
- prostora za pripremu mješavine duhanskog rebra;
 - uređaja za kontinuirano doziranje duhanskog rebra u proizvodni postupak;
 - uređaja za vlaženje duhanskog rebra;
 - najmanje dva silosa za miješanje i odležavanje duhanskog rebra;
 - uređaja za valjanje duhanskog rebra;
 - uređaja za izdvajanje metalnih predmeta;
 - stroja za rezanje duhanskog rebra;
 - uređaja za ekspanziju rezanog duhanskog rebra s napravom za kontrolirano kontinuirano doziranje;

- uređaja za sušenje ekspaniranog duhanskog rebra s opremom za kontrolu i regulaciju izlazne vlage;
- uređaja za izdvajanje neizrezanog i neekspaniranog duhanskog rebra;
- silosa za pohranu duhanskog rebra do trenutka dodavanja u osnovnu mješavinu.

Članak 11.
(Tehnološka linija za obradu berleja)

Tehnološka linija za obradu berleja se sastoji od:

- prostora za pripremu mješavine berleja;
- uređaja za dodavanje aditiva s opremom za doziranje i kontrolu doziranja;
- uređaja za prženje i rekondicioniranje berleja s opremom za podešavanje i kontrolu temperature prženja i izlazne vlage berleja;
- silosa za pohranu pripremljenog berleja do trenutka dodavanja u osnovnu mješavinu.

Članak 12.
(Skladište rezanog duhana)

(1) Skladište rezanog duhana su spremnici ili silosi kapaciteta najmanje jednodnevne proizvodnje, namijenjeni pohrani pripremljenog duhana do trenutka potrošnje na stroju za izradu cigareta.

(2) Temperatura i vlažnost zraka u skladištu rezanog duhana trebaju biti kontrolirani.

Članak 13.
(Kuhinja za pripremu sosova i aromata)

Kuhinja za pripremu sosova i aromata mora biti opremljena posudama s mješalicom za miješanje i zagrijavanje aditiva, uređajima za doziranje komponenti i kontrolu temperature sosova i aromata.

Članak 14.
(Odjel izrade i pakiranja cigareta)

Odjel izrade i pakiranja cigareta klimatizirani je prostor opremljen najmanje jednom linijom za izradu i pakiranje cigareta.

Članak 15.
(Linija za izradu cigareta)

Linija za izradu cigareta sastoji se od:

- stroja za izradu cigaretnog svitka;
- stroja za aplikaciju filtera štapića;
- stroja za skupljanje cigareta u slagajnice (u slučaju da linija izrade i linija pakiranja čine jednu tehnološku liniju ovaj stroj nije potrebit);

- uređaja za distribuciju filter štapića (prema strojevima za izradu cigareta);
- uređaja za prijam filter štapića.

Članak 16. **(Kontrola na liniji za izradu cigareta)**

Na liniji za izradu cigareta moraju postojati slijedeće kontrole:

- mase cigareta;
- promjera cigarete;
- napunjenosti vrha cigarete;
- prisutnost filtra;
- prisutnosti i pozicije papira za pisak cigarete;
- oštećenja cigarete;
- ventilacije filtra cigarete.

Članak 17. **(Linija za pakiranje cigareta)**

Linija za pakiranje cigareta se sastoji od:

- uređaja za pražnjenje slagajni (ukoliko linija izrade i linija pakiranja čine jednu tehnološku liniju ovaj uređaj nije potrebit);
- stroja za formiranje paketića;
- uređaja za postavljanje nadzornih markica;
- stroja za omatanje paklica, grupiranje paklica u potrošačko pakiranje (u daljnjem tekstu: šteka), te formiranje šteke i omatanje.

Članak 18. **(Kontrola na liniji za pakiranje cigareta)**

Na liniji za pakiranje cigareta moraju postojati slijedeće kontrole:

- prisutnosti svih cigareta u paklici;
- duhanskog punjenja na vrhu cigarete;
- prisutnosti filtra;
- prisutnosti unutarnjeg omota (alu-folija ili slično);
- prisutnosti ovratnika (kod tvrdog pakiranja);
- prisutnosti vanjskog omota;
- prisutnosti nadzorne markice;
- prisutnosti vrpce za otvaranje paklice;
- prisutnosti omotnog filma paklice;
- prisutnosti omota šteke;
- prisutnosti svih paklica u šteki.

Članak 19.
(Energetsko postrojenje proizvođača duhanskih proizvoda)

U sklopu energetskih postrojenja proizvođač duhanskih proizvoda treba osigurati opskrbu i distribuciju vodene pare i komprimiranog zraka odnosno usisni ispušni zrak.

Članak 20.
(Skladište gotovih proizvoda)

(1) Skladište gotovih proizvoda namijenjeno je skladištenju dostatnih količina gotovih proizvoda radi nesmetanog odvijanja proizvodnje i pravodobne distribucije na tržište.

(2) U skladištu gotovih proizvoda isključivo se mogu skladištiti duhanski proizvodi namijenjeni krajnjoj potrošnji.

Članak 21.
(Laboratorij za analizu i kontrolu kakvoće duhanskih proizvoda)

Laboratorij za analizu i kontrolu kakvoće duhanskih proizvoda mora imati opremu za praćenje fizičkih i kemijskih svojstava duhanske mješavine (blend) i glavnih sastojaka cigaretnog dima i to:

- a) za praćenje fizičkih svojstava duhanske mješavine (blend):
 - sušionik (200°C);
 - sklop sita za mjerenje frakcije duhana;
 - mjerač denziteta duhana;
 - precizna vaga (najmanje 2 decimalna mjesta);
 - mjerač promjera filtra cigareta, odnosno tvrdoće cigareta i filtra;
- b) kemijske analize duhanske mješavine (blend):
 - uređaja za određivanje nikotina u duhanskoj mješavini;
 - uređaja za određivanje šećera (redukujući i ukupni) u duhanskoj mješavini;
 - uređaj za određivanje bjelančevina, azota bjelančevina, ukupnog azota;
 - uređaj za određivanje sadržaja sirovog pepela;
 - uređaj za određivanje pH vrijednosti;
- c) za praćenje glavnih sastojaka cigaretnog dima:
 - stroj za pušenje cigareta prema ISO standardima;
 - uređaj za određivanje vode u sirovom dimnom kondenzatu;
 - uređaj za određivanje nikotina u sirovom dimnom kondenzatu;
 - uređaj za određivanje ugljičnog monoksida (CO) u sirovom dimnom kondenzatu;
 - analitička vaga (najmanje 4 decimalna mjesta).

Članak 22.
(Stručni kadar u proizvodnji duhanskih proizvoda)

U objektu za proizvodnju duhanskih proizvoda proizvođač mora imati u stalnom radnom odnosu najmanje po jednog uposlenika:

- VSS kemijskog smjera;
- VSS agronomskog ili prehrambeno-tehnološkog smjera;
- VSS elektrotehničkog usmjerenja;
- VSS strojarskog usmjerenja.

Članak 23.
(Rješenje o ispunjenju uvjeta za obavljanje djelatnosti prerade i proizvodnje duhanskih proizvoda)

(1) Mjerodavno tijelo na zahtjev pravne osobe, po ispunjenju uvjeta propisanih ovim Pravilnikom, izdaje Rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti proizvodnje, u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva.

(2) Ukoliko mjerodavno tijelo ustanovi da podnositelj zahtjeva ne ispunjava uvjete donosi rješenje kojim se zahtjev odbija.

(3) Protiv ovog Rješenja se može podnijeti žalba mjerodavnom tijelu, u roku od 15 dana od dana dostave.

Članak 24.
(Rješenje o oduzimanju dozvole za obavljanje djelatnosti prerade i proizvodnje duhanskih proizvoda)

(1) Rješenje kojim se ustanovljava da određena pravna osoba ispunjava uvjete za obavljanje djelatnosti prerade i proizvodnje duhanskih proizvoda oduzima se:

- a) na zahtjev imatelja Rješenja;
- b) ako imatelj Rješenja prestane ispunjavati uvjete propisane ovim Pravilnikom;

(2) Mjerodavno tijelo dužno je u roku od osam dana od dana nastupanja činjenice utvrđene u stavku (1) ovog članka donijeti Rješenje o oduzimanju dozvole za obavljanje djelatnosti prerade i proizvodnje duhanskih proizvoda.

Članak 25.
(Upis u Registar proizvođača duhanskih proizvoda)

(1) Da bi se pravna osoba mogla baviti proizvodnjom duhanskih proizvoda mora biti upisana u Registar proizvođača duhanskih proizvoda 15 dana nakon dobivanja Rješenja iz članka 23. stavak (1) ovoga Pravilnika.

(2) Način upisa u Registar proizvođača duhanskih proizvoda propisan je Pravilnikom o sadržaju obrazaca i načinu vođenja Registara, sukladno članku 36. Zakona o duhanu.

POGLAVLJE III. EVIDENCIJE I IZVJEŠĆA

Članak 26. (Vođenje evidencija)

(1) Proizvođač duhanskih proizvoda dužan je voditi evidenciju o utrošku duhana i na njemu temeljenih surogata (duhanski otpaci, tehnološki obrađeno rebro, duhanska folija), pojedinačno za svaku skupinu cigareta te zbirno za ostale duhanske proizvode, koji se proizvode, izvoze i stavljaju u promet u Bosni i Hercegovini.

(2) Proizvođač duhanskih proizvoda dužan je voditi evidenciju o kupljenim i u skladište zapremljenim količinama duhana i evidenciju o proizvedenim i prodanim količinama gotove robe.

(3) Proizvođač duhanskih proizvoda dužan je obrasce iz stavka (1) ovog članka čuvati pet godina.

Članak 27. (Evidencija o pričuvcama duhana i na njemu temeljenih surogata)

Evidencija proizvođača duhanskih proizvoda o pričuvcama duhana i na njemu temeljenih surogata mora sadržavati podatke o:

- a) pričuvcama duhana i na njemu temeljenih surogata, u vlasništvu i na skladištima proizvođača na početku izvještajnog razdoblja;
- b) kupljene i u skladištu primljene količine duhana;
- c) prodane i isporučene količine duhana;
- d) utrošku duhana u pojedinim skupinama cigareta i zbirni utrošak u ostalim duhanskim proizvodima; i pričuvcu na kraju izvještajnog razdoblja.

Članak 28. (Evidencije o utrošku duhana i na njemu temeljenih surogata)

U evidencijama iz članka 27. ovoga Pravilnika proizvođač ustrojava evidenciju o utrošku duhana i na njemu temeljenih surogata na način tako da za svaku skupinu cigareta utvrdi količinu utrošenih domaćih duhana i na njima temeljenih surogata, i to tipova virginija sušena toplim zrakom i berlej sušen u hladu, te količina istih takvih tipova nearomatičnih duhana iz uvoza, kao i ukupna količina utrošenih duhana i na njima temeljenih surogata.

Članak 29. (Izvjestavanje o utrošku duhana po pojedinim skupinama cigareta i ostalih duhanskih proizvoda)

(1) Proizvođač je dužan najmanje jednom godišnje, i to do 31. siječnja tekuće godine za proteklu godinu, izvijestiti mjerodavno tijelo o utrošku duhana po pojedinim skupinama cigareta i ostalih duhanskih proizvoda na način kako je propisano u evidenciji o pričuvcama, nabavkama, prodaji i

utrošku duhana iz članka 26. i članka 27.

(2) Mjerodavno tijelo može zatražiti od proizvođača izvješće iz članka 26. i članka 27. i za određena kraća razdoblja unutar godine.

Članak 30.
(Forma i elementi evidencija)

Forma i elementi koje sadrže evidencije iz članka 26., i 27. sastavni su dio Pravilnika o sadržaju obrazaca i načinu vođenja registara, sukladno članku 37. Zakona o duhanu.

POGLAVLJE IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 31.
(Usklađivanje uvjeta za obavljanje djelatnosti proizvodnje duhanskih proizvoda)

Pravne osobe koje su u trenutku stupanja na snagu Zakona o duhanu proizvodile duhanske proizvode dužne su uskladiti uvjete za obavljanje djelatnosti proizvodnje duhanskih proizvoda, sukladno odredbama ovoga Pravilnika u roku od šest mjeseci.

Članak 32.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“.

broj: 08-3-28-4429-14/10
04. srpnja 2011. godine
Sarajevo

Ministar
Mladen Zirojević